Praktisk geriatri i hendig format

Lesley K. Bowker, James D. Price,
Sarah C. Smith

Oxford handbook of geriatric medicine

2. utg. 707 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2012. Pris GBP 30
ISBN 978-0-19-958609-7

«Geriatrics is medicine of the gaps (...) between what doctors need to know for their everyday work and what they are taught as medical students. Medical curricula are still structured around diseases and technologies rather than people with diseases needing technologies. The majority of such people are old.»

Alle leger som behandler eldre mennesker, må ha geriatriisk kompetanse. Det sier seg selv at indremedisinere, sykehjemsleger og fastleger trenger lett tilgang til geriatriisk kunnskap, men også kirurger, nevrologer, revmatologer og andre spesialister som møter eldre pasienter, må vite noe om de spesielle utfordringene som gjelder Eldres helse og sykdommer, både klinisk, etisk og praktisk. Målgruppen er derfor de fleste sykehusleger og alle primærleger.

Håndboken er i hendig størrelse med solid, myk plastinnbinding og to silkebånd som fasthengende, praktiske bokmerker. Boken er tekstdett med ganske liten, men greit lesbar skriftstørrelse. Rammer med «How to...» gir god og rask oversikt. Tabeller og illustrasjoner er få, men vel plasserte.

En håndbok er først og fremst et oppslagsverk til bruk i en travel klinisk hverdag. *Oxford handbook of geriatric medicine* er velegnet til formålet. Kapittelinnledning og register er systematiske og gjennomarbeidet, og det er lett å finne frem. Temaene spenner fra demografi og organisering av helsetjenester for eldre, via aldring og generell klinisk kartlegging av eldre, til organbaserte kapitler om målrettet utredning og behandling av vanlige tilstander og sykdommer hos eldre. Temakapitler som *Falls and funny turns*, *Death and dying* og *Ethics* gir ekstra innhold og dybde. Innholdet er imponerende kunnskapsrikt, kompakt og målrettet, samtidig som boken er lettest og praktisk. For en sykehuslege, fastlege eller sykehjemslege som skal undersøke og utrede et eldre menneske, vil denne boken gi gode svar og nyttig veiledning. Forfatterne bidrar også med tips og råd når det gjelder kontakt med pårørende, tverrfaglig samarbeid og samarbeid mellom første- og andrelinjetjenesten.

Til slutt: Skal man bruke nett eller bok når man trenger rask tilgang til kunnskap? Jeg sier: «Ja takk, begge deler!» En solid, håndholdt bok som denne, gir – sammen med nettbaserte oppslagsverk – en fleksibel og tilpasset tilgang til kunnskap, råd og veiledning.

Anette Fosse

Øvermo legesenter
og
Korttidsavdelingen Ytteren
Mo i Rana

Nyttig for planleggere av fremtidens arbeidsliv

Jerry W. Hedge, Walter C. Borman, red.

The Oxford handbook of work and aging

717 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2012. Pris GBP 105
ISBN 978-0-19-538505-2

The Oxford Library of Psychology gir ut en serie bøker som har som formål å belyse faktagrunnlag og utviklingstrender på viktige samfunnsområder.

I *The Oxford handbook of work and aging* drøfter forfatterne de samfunnsvitenskapelige, økonomiske og politiske problemstillingene som den demografiske endringen i verdens befolkning fører med seg. De gir en oversikt over utviklingen i USA, Europa, Asia (Kina, Japan, Thailand, Singapore), Australia og Canada. Referansene utgjør ca. 110 sider, og 18 sider er indeks. I tillegg til de to redaktørene er det hele 80 forfattere.

Målgruppen er studenter og fagutøvere innenfor samfunnsvitenskapelige fagområder, samfunnsmedisin og gerontologi. Boken passer imidlertid for alle som er interessert i samfunnsutvikling og politikk, og vil være et særdeles interessant redskap i våre regjeringskontorer og på Stortinget.

Den demografiske, globale befolkningstrenden viser generelt en beskjeden økning i antall innbyggere på ca. 1,5 % frem mot 2050. Unntaket er Japan hvor innbyggertallet synker fra 128 millioner i dag til 100 millioner i 2050. I Kina forventes en reduksjon i befolkningen under 50 år på 117 millioner frem mot 2020. I Italia, Tyskland og Frankrike er det også forventet en reduksjon av antall innbyggere.

Minoritetsgrupper i USA (spansktalende, fargede og asiater), som i dag utgjør en tredel, vil i 2042 være større enn den hvite delen av befolkningen.

Problemstillingen er først og fremst knyttet til hva økningen av antall eldre over 55 år og en antatt reduksjon av arbeidsstokken i Europa vil føre til for produksjonen og den økonomiske utviklingen. I Europa antas det at arbeidsstokken vil minske med over 15 % frem mot 2050. Uten korrigerende tiltak kan konsekvensene medføre svekket offentlig og privat økonomi, reduksjon av pensjoner og sosial og helsemessig trygghet.

På bred front understreker forfatterne hvilke tiltak som må iverksettes for å korrigere ubalansen mellom det arbeidende folk og de «uproduktive». Teknologisk innovasjon i arbeidslivet, fornyet personalpolitisk tenkning og handling fremheves som viktige faktorer. Målet med en nysatsing på disse områdene er å kunne utnytte kompetansen til eldre arbeidstakere bedre og få dem til å stå lengre i arbeid.

I forskningsartiklene peker forfatterne på at eldre, motiverte arbeidstakere kan være like produktive som yngre, i hvert fall til langt ut i 70-årene. Individuelle forskjeller er store, og derfor er kronologiske aldersgrenser i arbeidslivet et feilspor. Det er på tide at politikere, arbeidsgivere og ledere erkjenner dette.

Avslutningsvis er det en imponerende vitenskapelig artikkelserie, og med anbefalinger for videre målrettet forskning.

Boken bør være til stor hjelp for planleggere av fremtidens arbeidsliv.

Harry Martin Svabø
Haslum